

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Szent István napján.

Ezer esztendővel ezelőtt, mikor a magyar nemzet bejött a mai hazájába, még minden jó tulajdonsága mellett nomád volt, szilaj és barbár s ha úgy végigpusztítottak csapatai a nyugati részekben, sirás és jajgatás járt a nyomukban. Végre belátta az egyik fejedelem fia, hogy ez így nem tarthat tovább: vagy meg kell szelidülni és művelődni a nyugathoz simulásban, vagy el kell pusztulni a földzudult nyugati népek áradatában.

Ez a mély belátásu fejedelmi ifju Géza fia: István volt, a ki a keresztény vallás tanáiban alaposan oktatva, vatóságos apostoli buzgalommal igyekezett terjeszteni népe között a keresztény vallást és az annak alapján fejlődő kulturát és rövid idő alatt kiegyenlítette azt a kirívó ellentétet, amely nemzete és a művelt nyugat között fennállott.

Ettől kezdve a magyar nemzet nem barbár többé, hanem már kilencszáz esztendő óta versenyez az európai népekkel a keresztény műveltségben, a kulturális életben. Sőt a maga testével védelmezte hosszabb időközön át azt a kulturális fejlődést és maga igyekezett azt kelet felé terjeszteni.

A hazánkat dúló zivatarok: a vadnépek orkánszerű pusztításai többször letarolták a szépen fejlődő kultura virágait úgy, hogy többször újra kellett plántálni annak még a magvait is.

Ennek daczára a mi nemzetünk az utolsó félszázad nyugalmas napjaiban jó részt kipótolta azt a haladást, a mivel hátravetették őt a századokon át országát dúló betörések.

Érdekes, hogy újabb időben épen azokkal a nemzetekkel lépett a legszorosabb kulturális összeköttetésbe és azoknak belső szövetségében igyekszik a kultura virágait fejleszteni, akikkel ezer évvel ezelőtt állandó harcban állott.

Ezt a szorososan összenőtt és szépen fejlődő kulturális szövetséget fenyegette pár évtized óta a kelet és északkelet félkulturája, a mely a kereszténységet belső szellem nélkül, külső szokások ápolásában keresve, czézári hajlamu nagyurak és igazságtalanul tulhajtott nemzeti fanatizmus igájába akarja tiporni a szabadon fejlődő népeket és nemzeteket, a kik világhódító álmainak útjában állanak.

Ez ellen a mindent eltipró áramlat ellen küzd most Szent István népe szövetségeseivel s az országában élő másnyelvű testvéreivel vállvetett erővel.

Érzi a magyar nép testvér népeivel és dicső szövetségeseivel, hogy nemzeti létük szabad főnállásáról, fejlődéséről, arról a keresztény kulturáról van szó, a melyet Szent István hirdetett és alapított, amelyet a keleti passzivitás igájába akar hajtani a mindent elnyelő hatalom, amelynek nem kellene aktív, önnállóan gondolkozó alattvalók, hanem csak olyanok, akik a külső formalizmus lánczain mindenről készek lemondani és méla passzivitásban tengetni életüket.

A mi derék seregeink, vitéz szövetségeseinkkel együtt lelkesen mentek abba az óriás forgatagba, a mi az egymás ellen ingerelt népek háborujaként meg fogja tisztítani a levegőt az eláradt miazmiáktól, a mocsarak rothadásától.

Nem kerestük ezt az óriás leszámolást, de készülnék rá vezetőink évek óta, mert látták, hogy a keleti mindent magának álmodó impérium igazságtalan álmait táplálták nyugat némely népei is, a kik a mi vitéz szövetségeseink szépen fejlődő becsületes haladását irigyelték és gáncsokat igyekeztek vetni haladásunk útjába.

Mi elmondhatjuk önérzetesen, hogy nem akartuk senkiét, mi nem akartunk népeket leigázni, minket évek óta sértegettek, bántottak s igazi, szinte tulzott báránytürelemmel kerestük a békés fejlődés útjait.

Az események beláttatták velünk, hogy ez lehetetlen tovább, hogy a határainkat gyujtogatató idegen hatalmak a mi országunkon akarnak osztozni. Itt létünkről, létünk érdekeiről van szó.

Hozzátehetjük még, hogy itt azokról a szent érdekekről is szó van, amelyeket Szent István hirdetett és alapított, a melyeknek alapján fejlődött a mi ezer éves országunk. Itt a keresztény kulturáról van szó, amelyet önként szívesen műveltünk és a melyhez képest visszaesést jelentene Oroszországnak kancsukán és külsőségeken alapuló félbarbár kulturája, a mely nincs a szívek mélyén, hanem csak állandóan a külső hatalom tényezőinek alkalmazásával tartható fenn.

Mi nem olyan kulturát akarunk, hanem ilyent, mint a nyugaté. — Mi nem

buta passzivitásban akarunk tengődni, hanem elveink szerint élni, cselekedni akarunk, mi nem csorda népek akarunk lenni, a középkor tatár csordáihoz hasonló, hanem saját belátásunk alapján akarjuk tovább fejleszteni a keresztény kultura virágait, élvezni annak gyümölcseit, amelyek a Szent István korában beültetett gyökerekből nőttek és fejlődtek.

Ezért bizunk és hiszünk a mi győzelmünkben, mert mi igazságos ügyért küldtük harcba a nemzet fiatalságát, színét-javát, mi a magunk létérdekeiért és az emberiség nagy érdekeiért harcolunk.

Mi tudjuk, hogy a harcban nemcsak a csordaszám határoz, hanem az okos fölkészülés, a lelkes kitartás és vitézség többet ér. És azonfölül velünk az Isten, Szent István Istene, a keresztény kultura és fejlődés legfőbb oltalma. +

Szózat Rimaszombat város hazafias közönségéhez!

Nagy időket élünk! Abból a tulhevített tüzes kohóból, melyen a világtörténelem korszakalkotó és földrengető eseményei kiforrnak, kipattant egy szikra, mely lángba borította a félvilágot. Az igazság szikrája és ereje. Az igazságé, melynek Szent eszméje, tartsa azt, bár béklyóban bilineselve ezernyi ezer titán földi zsarnok, mégis elemi erővel tör ki és eget víva, földet meghódítva, a gonosztságot, álnokságot letiporva, diadalmasan keres és talál érvényesülést. — A középkor kereszties hadjáratát Szent háborúnak szokás nevezni. A most folyó háboru pedig az igazságosság hadjárata jelzője alatt lesz elkönyvelve a világtörténelem nagy lapjain.

De midőn megszólal a harci szózat, midőn csatára hív bennünket a háboru lelkesítő harsonája, ez nemcsak azoknak a vitéz katonáknak szól, kik égve harci vágytól, áthatva a honszeretet és hazafiasság telemelő érzelmeitől, megihletve a király és haza iránti törhetetlen hűségtől és ragaszkodástól, a harctérre sietnek, hogy fegyverrel kezükben, életüket és vérüket feláldozva küzdjenek hőn szeretett ezeréves hazánk szabadságáért.

Oh nem! Ezen harci kürt csatába szólit mindannyiunkat, kik ezen hőn szeretett hazának gyermekei vagyunk.

Bismarck, a halbatatlan nagy német azt mondotta, hogy a poroszok azért tudtak 1866-ban és 1871-ben oly világra szóló győzelmeket aratni, mert minden német, egy érzelmetől áthatva, egyenlő mértékben teljesítette kötelességét: a katonák a harctéren, a többiek otthon. — És ezen háborút, melyet a zsarnokság és orgyilkosság birodalma és országai ellen vívunk, szintén csakis akkor fogjuk tudni teljes győzelemmel és legrövidebb idő alatt befejezni, ha a haza minden polgára és lakosa méltóan fogja tudni a neki szánt és kötelességében álló szerepkört betölteni.

És vajjon mi ezen szerepkör? A katonáknak a harc, az itthonmaradottaknak pedig a betegápolás és jótékonyosság!

Oh mert hányan is vannak ebben a hazában, kik nagyszámu családjukat, hitvesüket és apró gyermekeiket a napi keresetükből tudják csak fenntartani. — Mi lesz ezekből a családokból, kiknek kenyérkeresője, létfenntartója ott küzd a harctéren a hazáért, mindnyájunk szabadságáért, élet és vagyon biztonságáért? Vajjon elhagyjuk veszni, az éhezés és nyomor rettenetes sorsának akarjuk kitenni ezeket a kétszeresen szenvedőket, kik nem elég, hogy elvesztették forrón szeretett atyjukat, azontelül még az éhezés és nélkülözés kínzó érzése is fojtogatja őket. — Oh látjuk lelki szemünk előtt a bus anyát, a jóságos hitvest, kinek síró szemeiből immár kiapadt a könnyek áradata; a ki lelki kintól és testi fájdalomtól megtörve, megtépázva, mindenkitől elhagyatva, nyomorbataszítva, mint a párjától megfosztott gerle madár, siratja és gyászolja a tőle messze, messze idegen földre elköltözött urát, létfenntartóját. — Látjuk az apró gyermekeket, kik fonnyadt, beesett arccal, éhező és mégis csillogó szemekkel, kis kacsóikat

összetéve, könyörögnek édesanyjuknak egy darabka száraz kenyérért — és a szegény elhagyott anya, a poklok minden kinjától marczangolva, véresre harapott ajkakkal, ökölbe szorított kezekkel, visszafojtott könnyekkel, néma irtózáttal hallgatja gyermekeinek rimázkodását. — Oh adakozzunk ezeknek a szegény nyomorgóknak! Vajjon létezik-e nagyobb jótékonyosság, igazibb könyörületeség és helyénvalóbb emberszeretet, mint azoknak a szükölködő véreit és éhező családját ápolni, gondozni, támogatni, könnyeiket síró arcukról letörölni, akik a harctérre vonulva, életüket és mindenüket feláldozták értünk. Oh, adakozzatok! Ne mondjátok, hogy nem telik, mert rossz az üzletmenetel, pang az ipar és kereskedelem, szük a termés. — Nem arról van most csupán szó, hogy a feleslegünket odaadjuk, hanem igenis azt kívánja tőlünk a hazaszeretet és áldozatkészség, hogy csak a legszükségesebbet tartsuk meg magunknak és azt is osszuk meg a szegényekkel, a nyomorgókkal és a szükölködőkkel.

És önökhöz is tisztelt Hölgyeink, volna néhány szavunk. — Önökhöz, kikről az udvarias Diderot szép szavaival élve, csak rózsaszínű téntába mártott tollal szabadna írunk: Önökhöz, kik már születésükkel és hivatásukkal fogva is, fenkölt papnői a jótékonyosság magasztos kultuszának, jóságos nemtői a legszebb és legfenségesebb emberi érzésnek: az emberszeretnek. — Gyönyörű és lélekemelő az a lelkes buzgalom, az a páratlan odaadás és tünelmes áldozatkészség, mellyel a nemes ügy szolgálatába állva, fáradtságot megvetve, házról-házra járva, gyűjtöttek a katonai bevonultak szegénysorsu itthonmaradottainak. — Leborulunk az Önök nagysága előtt és hazaszeretettől lángoló szívünk

egész melegével mondunk Önöknek és nemesszívű adományozóiknak hálás köszönetet. Büszkéek vagyunk városunkra, mert az méltó marad dieső multjához, nagy ősök fényes hagyományaihoz.

Amde az Önök szép és magasztos missiója még korántsem fejeződött be. Vajjon ki tudja, mikor fog a világraszóló hadjárat befejezést nyerni, mikor fognak majd diadalmasan csatázó vitézeink, a vértáttata harctérről békés otthonukba megterhetni és szeretetteiket viszontlátva kebelükre ölelhetni. Sok pénzre, újabb és újabb adományokra lesz még szükség. Gyűjtsenek tehát újra és újra szüntelenül és szakadatlanul, legyenek leleményesek, fáradhatatlanok és ékesszólók, hogy küldetésüket továbbra is siker koronázza.

A biblia azt tanítja, hogy Isten az embert hasonmására teremtette. Valamint a Mindenható kiapadhatatlan az emberek iránti jóságában, végtelen a könyörületeségében és határtalan az irgalmaságában; legyünk mi is jók, könyörületesek és irgalmasok!

Adakozzunk! Hiszen boldogítóbb érzés adni, mint kapni! Adakozzunk, di-csőség és áldás annak, aki adakozik!

Hazafias üdvözléssel:

A hadbavonultak családjainak felségélyezésére alakult helyi bizottság.

Adakozzunk a harczba vonult katonák hátrahagyott családjának segélyezésére!

A háborus országok gazdasági helyzete.

(—u.—a.) Az európai konfliktusba belekevert hatalmak között csak a németbirodalom és az osztrák-magyar monarchia voltak képesek a katonai mozgósításnak megfelelő pénzügyi

Csakhogy ebben a fenekestől felfordult világban igen bajos most olyan aktuális fürdői levelet írni, amelyet tőlem vártok!... De hát megkísérlem, hogy vajjon kiállja-e a Ti kényes igényeitek szigorú cenzuráját?

*

A legszebb reményekkel telve f. évi július hó 26-án indultunk el Rimabatyiból a Kárpátok csalogató fenyvesei felé, hogy ott megszokott szerény nyaraló helyünkön csendes békességben pihenhessük ki egy küzdelmes esztendő fáradalmait.

Azonban a vonaton alig értünk Feledig, már is bombaként csapott közibénk a szenzációs hír: *Szerbiának a hadüzenetet megküldték a részleges mozgósítás elrendeléséről!* E hírre megdöbbszünk ugyan, de azért utunkat tovább folytattuk. Miskolczon már gond ütött, hogy nem volna e okosabb visszafordulnunk?... Nem!... a felénk integető hegyek vonzó ereje tovább csalogatott. Kassán már a fenyvesek balzsamos illata csapta meg orrunkat s alig engedte észrevennünk azt a torrongó nagy néptömeget, mely a peronon harczrakészen várt a vonatunkon érkező ujságlapokra. S ez az ujságszomjtól lázas kíváncsi néptömeg olyan erős ostromot intézett itt az ujságáros bódé és a halálos veszedelemben szorongó rikkancsok ellen, amely lelkekre mondom felért egy Montenegró ellen vezetett háborúval. Az ostromlottak komikus és szorult helyzetét látva, önkénytelenül is a mi szegény *Bodzásink* jutott az eszembe, akit ünyölgő kapálódzásáért ez a megvadult tömeg bizonyára darabokra szedett volna szét.

De a gőzös egy nagyot füttyentett és száguldva vitt tovább bennünket Igló felé, ahol egy újabb meglepetés várakozott reánk. Ugyanis az állomáson mintegy 50 megugrott iglótüredi vendég leste, börtöndök- és különféle podgyász-szal terhelt, a neki legalkalmasabb vonatot, amellyel mielőbb hazautazhasson.

TÁRCZA.

Levél a táborból.

Ha künn vihar zúg vészés éjszakán,
Tedd össze kezéd édes jó anyám
S emeld fel szived túl a fellegen;
Valahol addig szerb hegyek alatt
Fiad t'án piros vérrózsát arat...
S sír ásit reá, ahol elmegyen....

Mig odahaza virul a vidék
S erre löporfüst-takarta az ég,
S koromfelhőben fekszik a falu:
Menj ki kis kertünk csendes zugába,
Hol most virul a viola, zsálya
S szedd koszorúba rózsafánk alól.

S hogyha egy csillag az éjben lefut,
Gyujtsd meg a gyertyát, ha már kialudt
S ne riadj fel rá, ha sír a kuvik:
Valahol akkor győzelmes tusán
Zászlónk felrepül egy szerb vár fokán
S győz fiad s győzvéen talán elbukik....

S hogyha a gyertya csonkja kialudt,
Pihenj le anyám, zárd be a kaput.
Szép álom lengjen szelid szemedben;
S mig elalszol, mint haldokló fiad,
S imádkozzál és az legyen imád:
Csak a hon szabad és boldog legyen!

Telek A. Sándor.

Fürdői levél.*)

Iglófürdő, augusztus 8-án.

Kedves jó Batyjak!

Az elmúlt tanév alatt végzett robotmunka különféle izgalmaiban kimerülve, százszor megfogadtam: „hogy négy hétig tartó nyaralásunk ideje alatt nem veszek tollat a kezembe Iglófürdőben!”

*) A háborus mozgalmak miatt elkésve érkezett Szerk.

Százszor megismételt erős fogadalmam azonban mindjárt Iglófürdőre érkezésünk első napján fuccot mondott, mert ki sem pihenve még az utazás fáradalmait, a legnagyobb földi hatalom már is kiadta ukázbau: „hogy holnap legelső dolgom legyen levelező-lapon értesíteni otthon maradt kedves gyermekeinket Iglófürdőre való szerencsés megérkezésünkről.”

E nem várt rendelethez csak egy paraszthajszálon mulott, hogy a szerb és osztrák-magyar háborúval egy és ugyanazon a napon nyomban ki nem tört a családi háború is.

Azonban, mint afféle kitanult, komoly és higgadt diplomata, nem rettentem meg az európai nagy hatalmasságok beavatkozásának reám nézve oly kényes situációjától, hanem gyors elhatározással megfelelő fegyvert ragadtam, amellyel rögtön meg is irtam a megrendelt levelezőlapot. S ez a gyors és hősiességem azonnal megtermé a családi békekötés boldogító feltételeit.

Igen!... mert a szomorú mult tanuságos tapasztalataiból azt kellett következtetnem, hogy e mai háborus nyaralási szezonunk amugy is telítve van a félelem és aggodalom kétségbeesítő csiráival, tehát minek venném most igénybe a *roham-taktikát*, őseink eme kedvencz hadviselési módját, amikor az ugy sem vezetne célhoz!... Másrészt meg ugy éreztem, hogy ebben a puszkaporos hangulatban nemcsak a harcra kell irányítanunk lelkünknek különféle képességeit, hanem a béke áldásainak gondolatával is kell foglalkoznunk, mert ennek meg benne kell élnie minden becsületes harczos szívében, lelkében!...

Egyszóval diplomatához illő módon eltaláltam a helyes taktikát az európai egyensúly fenntartására. Ugy gondolkozván, hogy ha már megkellett törnöm *egyszer* a fogadalmamat önhibámon kívül, akkor megtörhetem azt *másodszor* a saját hibámból is akképen, hogy nektek is irok egy szívhez szóló levelet kedves jó Batyjak.

intézkedéseket megtenni. A németbirodalmi gyűlés öt milliárdot szavazott meg a háború céljaira, az osztrák-magyar monarchia kormányai pedig megtették a szükséges előintézkedéseket 5 %-os kincstári kölcsön kibocsátására. Mindkét birodalom teljesen felkészült a háborúra.

Egészen másképpen áll a dolog Orosz- és Franciaországgal. Ezekre az európai konfliktus egy kissé korán ütött be. — Hadikészületeiket csak 1916-ban fejezték volna be. Oroszország, amely belső zavarokkal küzd és az idejéig rossz termés miatt inséges esztendőre számíthat, pénzügyi szempontból sincs készen a háborúra. Az orosz pénzügyek az utolsó években a mandzsuri és perzsa kalandok következtében nagyon sokat szenvedtek; s az a körülmény is, hogy az orosz takaréktöke nagyrészt a külföldön van elhelyezve és az orosz ipar már évek óta nincs kellőképp foglalkoztatva, elég gondot okozhat az orosz kormánynak. Franciaország nemzetgazdasági helyzete is rosszabbodott az utolsó években. „Európa bankárja” az általa finanziaozott balkán háború szerencsétlen kimenetelében csak nem egészen elvérzett. A mexikói forradalom is sok kárt okozott a francia tőkének; s ehhez járul a francia pénzen kitartott délamerikai államok (Argentína, Brazília és Chile) idejéig rossz termése. Franciaországban különben is a tulhajtott spekuláció milliárdokra menő károkat okozott a megtakarított tőkében. Előkelő francia értékpapírokba helyezett vagyonnak az értéke az utolsó négy esztendőben négy milliárddal kevesedett. Csak az értéktözsde 1914. első felére eső veszteségei 586 millió frankra rúgtak. A francia papíroknak elértéktelenedése a mostani háborús helyzetben sem állott meg; az árfolyamok még fokozottabb mértékben esnek. Ha az új francia kölcsön negyvenszeresen tuljegyztetett is, ez még nem egészen biztos jele a helyzet javulásának, mivelhogy ez az új kibocsátás a régi járadékok árfolyamát még jobban alászállítja.

Anglia, ez a szatócs, szintén sokat szenvedett az utolsó években az indiai krízis miatt. Igaz, hogy órási gyarmatai és világkereskedelme révén Angliának jelentékeny pénzügyi eszközök állanak rendelkezésére, de a kanadai

papírok esése, valamint az amerikai értékeknek árfolyamcsökkenése Angliának is jelentékeny károkat okozott. E veszteségek pedig még fokozódnak fognak, mivelhogy az észak-amerikai Unió a kereskedelmi hajóknak az ő zászlója alatt való regisztrálását elfogadta s így a hadjárat idejére a tengeri kereskedelem hasznait a maga számára annyira mennyire lefoglalta.

Olaszország gazdasági helyzetében is nagyon sok a baj. A tripoliszi és lybiai kalandoknak a költségeit még most is érzi. Az olasz hiteligazdaság az utolsó három esztendőben csak függő adósságokkal tudott operálni. Így szerzett magának 1233 millió líra kölcsönt, de ebből hadseregére és tengerészetére 1068 milliót már elköltött.

A balkán államok között a legnyomorultabb pénzügyi helyzete Szerbiának van. Az utolsó balkánháború terheit még hordja s emellett elmulasztotta Ujserbiát a saját gazdaságának szolgáltatásba beállítani. Innen van, hogy nemrégiben is Franciaországból volt kénytelen egy nagyobb kölcsönt kérni, amit már hadi célokra fel is használt. Üres kasszák és magtárak előtt áll.

Görögország gazdasági viszonyai sem állanak különben. Csak Bulgária és Törökország szedték össze magukat és rendezték pénzügyeiket. Igaz, hogy Törökország az utolsó két évben nagyon sok támogatást nyert Franciaország részéről, de ilyen háborús bonyodalmak között a szokottnál is kevesebb érzék van az emberekben a hála iránt, sőt mondhatni, hogy ilyenkor ez nem is kötelező.

Az összes balkáni államok között egyedül Romániának van teljesen rendezett hadügyi és gazdasági helyzete s emellett az idén igen jó termése is van. Ezek azok a politikai elváltozások, amelyek az európai töke konstellációjában is új változásokat hoznak létre. Az ágyú ütöge nemcsak a védőműveken ütnek réseket, összetörnek azok nagyon sok nemzetközi érdekkapcsolatot is.

Adakozzunk a Vörös-Kereszt Jótékony Egyesület céljaira!

képétől, olyan igaz és tanuságos tanokat hallottunk hirdetni ez izgalmas napok alatt, amelyeket actualitásuk és nagy igazságuknál fogva, nemcsak továbbterjesztésre, de megörökítésre is méltónak találtunk.

Igen tisztelt „Nagyasszonyunk”, kinek nevét nem árulhatom el, magasfoku műveltségének, szellemességének és melegen érző szívének szeretetreméltó kisugárzásával világította és megtörtént példák illusztrálta előttünk „a régi jó idők” és „a mai züllött társadalmi állapot” közötti tanuságos különbségeket!... Hogy milyen más is volt még a régi egyszerű, de erkölcsös és tipikusan karakteres magyar világban!... amikor csak az egyszerű, a valóban esztétikai szépet keresték mindenben!... és az igazi családi boldogság elérésére törekedett minden tisztességes magyar család!... Amikor még „a tisztviselő nem sikkasztott” és egy igazi uriember sem szökött Amerikába!... s a fejedelmek is olyan betartók voltak, hogy a négy sajnakrajzáros rétháti szivarnál nem szívtak drágábbat!... Amikor még a haza nem arra való volt, hogy eltartson bennünket, hanem a magyar nemes ingyen szolgálja azt!

Régi jó idők!... régi szép napok!... vajjon hová tűntetek?...

A mai szélkergető, pompázó léha világban, amikor a veszett divatot nem az izlés és az erkölcs csinálja, hanem az üzlet!... amikor a diszt, a tényt, a csillogó pikkelyt és a ritka szövetnek kábitó átlátszóságát úgy sem lehet már tovább fokozni!... talán beláthatnók, hogy végre is elérkezünk azon időponthoz, amikor „a hazug látszatnak hóbortos divatját” magyar társaséletünkől száműzni kell!... Ez a „kirakat rendszer” állandóan tenyegeti a becsületünket és méltányozó hatásával megmérgezi nyugalmunkat. Röpködünk a napsugár özönében, mint az aranylegyek és terjesztjük felpiperézett testünkön az erkölcsi miazmákat és bacillusokat.

Társaséletünk minden húrja tul van már feszítve!... „A fenn az ernyő, minczen kas!” komikus szerepeit játszuk. Mértéktelenül togy a pezsgő, az osztriga, a selyem és az erkölcs!...

A Vörös-Kereszt Egylet működése.

A magyar sz. korona országai Vörös-Kereszt Egyletének Rimaszombat városi választmánya f. hó 20 án délután Kubinyi Géza és Samarjay Jánosné elnöklésével a megyeház nagytermében ülést tartott, melyen a tagok nagy számban jelentek meg. Örömmel vették tudomásul, hogy a hölgyek buzgóságának milyen gyönyörű eredménye van, s hogy az áldozatkészség milyen nagy mérvben nyilvánult.

Lengyel Iván titkár jelentést tett arról, hogy a tag és adománygyűjtést végzett hölgyek mennyi pénzt szolgáltatottak be s hogy az összeg 5800 koronát tesz ki. A választmány Kubinyi Géza elnök indítványára egyhangulag elhatározta, hogy a gyűjtőknek hálás köszönetet szavaz s erről jegyzőkönyvi kivonaton értesíti őket s az adományozóknak szintén hálás köszönetet mondva a nyugtázásnak és névsornak mindkét helyi lapban való díjtalan közlését a laptulajdonosoktól kérni fogja az elnökség.

A városi fiók megalakulásáról a főispán a központnak hivatalos jelentést tett s a régi Vörös-Kereszt Egylet által a központba beszoaltatott 3147 korona visszatérítését kéri.

Dr. Meskó Miklós alelnök bejelentését, hogy t. i. 20 hivatásos és számos önkéntes ápolónó részt vesz az elméleti és gyakorlati betegápolási kurzuson és ott nagy buzgóságot és érdeklődést mutatnak, — örömmel vették tudomásul és a tanfolyam vezetéséért dr. Löcherer Tamás kórházi igazgató-főorvosnak hálás köszönetet szavaztak.

A központtól ügyrend és tájékoztató beszerzését határozták el, majd tudomásul vették az elnök által felolvasott jelentéseket, melyek a vármegye minden részében levő iskolák és egyéb intézmények helyiségeinek tartalékkórház céljára leendő felszerelésére vonatkoznak. Rimaszombat főgimnáziuma, polgári leányiskolája, elemi fiu- és leányiskolája, Rimaszombat és vidéke jótékony nőegylete (a cselédotthon 80—100 ágy) az elhelyezésre alkalmas helyiségeket felajánlják s a méntelep egy 20 ágyra berendezendő helyisége is rendelkezésre áll. Természetesen ápolónóval a Vöröskereszt egylet látja el az ilyen

Mi azonban megvető pillantásokat vetettünk a sülyedő hajóról gyáván menekvő patkányokra és gyorsan kocsira kapva elhajtattunk, meg sem állván Iglófüredig.

A megérkezésünk után való napon — nagy csudálkozásunkra — ismét egy egész karaván fürdővendég hagyta el Iglófüredet, még pedig a legfegyverfoghatóbb fiatalabbja az ő hozzátartozandóival együtt.

Körültekintvén a fürdőtelepen; sajnosan kellett tapasztalnunk, hogy bizony itt alig maradt vagy 40 tisztas „Matrona”, 25 harcziás „Sybilla” és vagy 12 magamfajta bator „Haddastyán”.

A vitézlő veteránok, a terepviszonyok illetően kikémlélése után, egy-kettőre légióba tömörültünk és egyhangú lehangoltsággal közhírré tettük, hogy a nyaralást beszüntetjük és hazamegyünk. Ezen kijelentésünkre körülkaptak bennünket a harcziás Sybillák és a tisztas Matronák s minden oldalról reánk ripacszkodva fülünkbe harsogtak: hogy nem eresztenek!... hanem letegyverezik a veteránok légióját.

Nagyon természetes, hogy erre a szemük közé kacagtunk!...

De ekkor bator vezérük — egy gyűrött panama kalapu harcziás Sybilla — előrontott és rikácsoló merész hangon olyan beszédet tartott, amelyről még most is borsózik a hátam: „Hogy hát ebben a puszkaporos időben férfias és gavalléros dolog-e minden támasz nélkül magukra hagyni a szegény védtelen nőket?!... s hogy hová lett az ősi magyar virtus?... hová a férfias bátorság, védelmére kelni a gyöngéd nőnemnek, ha azok komoly veszélyben forognak?!... S szapora beszédü harczi riadóját csattanósan így végezte: „Aki őrtálló helyét gyáván elhagyja, azt lelövöm mint egy félnék nyulat!”

Ez az energikus hang hatott és mi valamennyien egyhangú lelkesedéssel kiáltottuk: „Életünket és pénzünket az útrekedt hölgyekért!”

S maradtunk!... és őrtálltunk!...

S ne mosolyogjanak le kedves olvasóim, mert igazán nem bántuk meg, hogy őrtálltunk!... Egy fehér galambósz, szép, tisztas Matronától, a régi magyar „Nagyasszonyok” egy igazi minta-

Színpadjainkon tivornyát ül a ledérség!... A rendőri irodákban megdöbentő förtelmes adatokat őriznek az üzleti szerelem méreteiről. A szörnyű mótely átlépte a társasélet tisztának hitt küszöbeit is. Mig a szegény férj görnyedve dolgozik irodájában, nem sejtji, hogy az asszony vagy a leány azalatt szennyes pénzzel fizeti a horribilis kalapszámlát. — Oh! ezek a csúf kalapok!... Minél rútabbak, annál drágábbak!... A legocsmányabbak is 70—80 koronájával kelnek. S egy szezonra egy kalap nem elég és van még egy szezon. Hát meg a sok drága selyem kosztümruha?... s azok mindenikének megtelelő más-más cipő és pókhálószerű átlátszó divatos harisnya és keztyű stb. stb.?!

A nők kihívóan kéjeigő eszeveszett cziczomáját, kalapját, selymét és gyémántját kiegészíti és a vagyoni végromlás felé siettetni a férfiak könnyelmű hazard játéka és meggondolatlan tulterjeszkedései: totalizátor, bockmaker, baccarat, koronás alsós, husz koronás terbli, négy koronás szivar, sec, szarvasbögés és a fosztogató szeparék erkölcstelen tivornyái. Egy-szóval pusztító kultuszt csinálnak minden téren a legdrágább élvezetek, divatok és kedvtelésekből.

A bankok és pénztárak aljas sikkasztói ezt a pazarul pocskéklő urhatnamságot csak kibírják, mert a mások két-háromszázezer koronájával szépen áthajóznak Amerikába, ahol tíz év alatt megtízszerezik sikkasztással szerzett vagyonukat s azután a törvényes elévülés oltalma alatt, mint hatalmas potentátok és közbecsült pénzes zsákok kerülnek haza, közgazdasági téren szerzett érdemeik elismerése alapján méltóságos udvari tanácsos uraknak, avagy báróknak.

De nézzük a tisztességes földbirtokosokat, tisztviselőket, mérnököket, orvosokat, ügyvédeket, művészeket, tanárokat, tanítókat, gyárokat, kereskedőket, iparosokat, gyári munkásokat és földmives gazdákat!... akik a végkiemerülésig dolgoznak családjuk fenntartásáért, becsületük és tisztességükért, akiket aztán ez a mai züllött társadalmi élet hivalgásainak

tartalékkórházat s az orvosi teendőket helybeli orvos végzi. — Rozsnyó, Dobsina, Nagyrőcze, Jolsva, Csetnek, Putnok, Tiszolcz, Rimakokova, Klenócz, Nyustya stb. stb., az összes garamvölgyi községek, továbbá Martonháza, Kuntapoleza, Pelsőcz mind készséggel hajlandó átalakítani és felszerelni helyiségeiket a harcban sebesültek részére tartalékkórházzá. Az államkincstár szirkvashegyi telepén 240 ágy van felszerelve. *Szojka* Pál itteni kereskedő a csizi villájában 20 ágyat bocsát rendelkezésre, *Kubinyi* Bertalan Várgedén 8 ágyat, *Kubinyi* Géza Gömörpanyiton 12 ágyat ajánlott fel; természetesen első sorban azokat a helyeket jönnék figyelembe, hol orvos, gyógyszerár és vasuti állomás van.

Az egyesület választmánya tudomásul vette a *Matolcsy* Pál pénztáros bejelentését a befolyt pénzek elhelyezésére vonatkozólag; felhatalmazta az elnökséget a rimatamásfalvi háztartási ott-honnak ágyakkal és ágyneműekkel való felszerelésére, illetve a most meglevő 30 ágyhoz még 50 ágygal való szaporítására. Végül az egyesületi bélyegző beszerzésével bizta meg a gondnokot s ezzel az ülés véget ért.

Tornalján szintén nagy az érdeklődés a Vöröskereszt-egylet akciója iránt s a több mint 30 év óta fennálló fiók újra felvette a komoly munka fonálát. A tornaljai takarékpénztár tanács-termében folyó hó 16-án nagy érdeklődés mellett tartották meg a gyűlést s az elhunyt elnök: özv. Radvánszky Károlyné helyébe elnök: özv. báró *Hámos* Lászlónét választották. Alelnökökké: dr. *Radvánszky* Györgyné és *Szent-Ivány Józsefné*; alelnökökké: *Hevessy* Bertalan és dr. *Király* Kálmán választották. A főkegyelet régi elnöke: *Tornallyay* Zoltán, titkára és orvosa: dr. *Gaál* Gusztáv, pénztárnoka: *Góts* Mihály megmaradtak továbbra is eddigi tisztükben. A főkegyelet lábadozó sebesültek befogadására 30 ágyas kiegészítő kórház létesítését határozta el s már alkalmas helyiséget is találtak, melynek felszerelése adományok útján biztosítva van. A vezetőség egyébként élénk részt vesz az anyagiak gyarapítására indult mozgalomban.

pompázó és tulköltekező divatja igen gyakran az erkölcselenség posványába süllyeszt?!

Igen!... mert egyik háztartás tul akar tenni a másikon!... mert elfajult fényűzés vett erőt társaséletünk minden néprétegén!... s mert a ledér „selyemkorszak“-ot éljük, amely naponként rendre vágja az eret közöttünk!... És ha meg nem állunk az eszeveszett fényűzés lejtőjén, teljes vagyoni és erkölcsi elvérzés és végromlás lesz a szomorú végünk.

S ez a széleslátókörű és tiszteletreméltó nemes nő lélek többszörösen világította meg előttünk és mutatott reá rövid nyaralásunk ideje alatt emberi gyarlóságunk ferde kinövésére, mi pedig mindig szent áhitattal szittuk magunkba kedves Nagyasszonyunk értékes tanításait és igazait. S meg is győzött mindnyájunkat arról, hogy a magyar társadalmi életet — felülről jövő jobbaink nemes példaadásával, mind szélesebb körben való apostolkodással és oktató nevelő felvilágosításokkal — még mindig visszahelyezhetjük az állásunknak és sorunknak megfelelő szerény egyszerűséghez, az okos polgári és családi életmódhoz.

Erre nézve pedig épen itt van most a leginkább alkalom: a nagy pénztelenség és a háborús idő nyomorúsága, amely gazdagnak és szegénynek egyiránt a legnagyobb takarékoskosságot parancsolja, mert nem tudhatjuk, hogy mit hoz reánk a bizonytalan jövő?!

Az elmékedés a lélek megtermékenyülése! Elmékedjünk tehát minél többször és minél több összejövetelünk alkalmával az elmondottak felett s emeljük mielőbb divattá a régi közmondás helyes irányítását: „*hogy addig nyujtzkodjunk, ameddig a takaró ér!*...” vagyis kevesebbet költünk a bevételünkkel s keressük mindenben az egyszerűséget, az erkölcsi szépet és akkor csakhamar helyreáll magyar társadalmi életünkben is a helyes erkölcsi világrend és családi boldogság, amely minden életrevaló nemzet boldogulásának alapját képezi.

Iglófüred ózondús fenyveseiben orvosi rendeletből tartott rendes napi sétáimon azután el-elmerengtem a fentebb vázolt aranyigazságok,

Katonák-napja.

Nyolczvannégy éves királyunk születésnapját nagyobb hódolattal nem ülte még meg a magyar nemzet talán soha, mint épen ez évben. A hivatalos világ, a társadalom s annak minden szerve ünnepelt, imádkozott királyáért és az ő katonáiért. Önként kínálkozó alkalom gyanánt mutatkozott ez ünnepély összhangba hozatala a mai háborús viszonyokkal, a mikor mindenkinek van oly hozzátartozója, ki a legnagyobb lelkesedéssel fegyvert ragadott hazájáért, királyáért; — e fegyverek győzelmeiért, diadaláért szállott milliók imája a magyarok Istenéhez dobogó szívvvel, reményteljes bizalommal.

Vármegyénkben nem volt templom, hol imát ne tartottak volna s a hol ne gyűjtötték volna össze azon jószágos szívvvel adott filléreket, melyek a hadbavonultak családjaira mért csapást enyhíteni lesznek hivatva.

Rimaszombatban is az összes templomokban tartottak istentiszteleteket s azokon részt vettek a hivataloknak, intézeteknek összes tisztviselői. — A róm. kath. templomban *Széman* Endre prépost-plébános mondott fényes segédlettel misét; a ref. templomban *Simon* Mihály lelkész; az ág. ev. templomban *Kemény* Lajos oszgyáni lelkész; az izr. templomban *Singer* Rezső rabbi mondottak szívhezszóló imákat. Mindenütt zsufolásig megtelt a templom, nagy közönség kísérte a hivatalnoki kart, melynek soraiban *Kubinyi* Géza főispán, *Lukács* Géza alispán, *Farkas* Zoltán országgyűlési képviselő és dr. *Söldos* Béla vármegyei tb. főjegyzőt díszmagyarban láthattuk.

Hullott a pénz a tányérokba, melyek a „Katonák-napja” alkalmából voltak kitéve, mindenki igyekezett fillérjét letenni, mert tudta, hogy azokkal a helyi bizottság igen sok könynyet fog felszárítani. A gyűjtés körül mindenütt asszonyok és leányok buzgólkodtak, fáradságuknak meg is volt az eredménye, mert a négy templomban e napon **732 korona 55 fillér** gyűlt össze, mely összeg a helyi bizottság rendelkezése alá bocsáttatott.

A róm. kath. templomban: Gross Jenőné,

valamint hazánk szomorú sorsa és jövője felett. S olykor olykor fel-felsőhajtottam, hogy milyen más korszak nyílik mindenfelé az emberiség fejlődésének történetében.

Amig körülöttünk lenézett kisebb országok fényes nemzeti diadalok által nagyokká és hatalmasakká lettek, addig mi lomhán, elfásultan csüggedve tespedünk és visszafejlődünk, lemondva eszményképekről és nemes törekvésekről gyáván sorvadozunk s megsemmisülünk.

Óh! vajjon felbredhet e még ez az elátkozott ország s ez a fásult és közönyös magyar nemzet megdermedt téli álmából?...

Lehet-e még itt virágzó élet, alkotás és fejlődés?... Lehet-e hazafias öntudat, erkölcs és nemzeti karakter?... Lehet-e multak bűneit megváltó, biztos jövőt teremtő tisztességes alkotó munka?...

Lehet-e még valaha a magyarok vig napja? S kihajthat-e még a magyar nemzet sorvadozó fája?!

Hisz ebben az össze vissza kuszált háborús világban, itt a fenyves erdő mélyén olyan nagy és csendes a némaság, hogy még a halál is lábujjhegyen jár!...

Egy derült augusztusi napon, eltikkadva a nyári nap forró hevétől, szép tisztásra nyíló árnyas helyen, mohából vetett puha gyepágyra heveredtem le s addig gyönyörködtem ott a természet szépségében, míg a fenyves lágyan zizegő zsongása el nem altatott. S láttam olyan álmot, amelyből reményteljes lett a fölébredésem.

Ugyanis katona voltam álomban. S nehéz fegyverzetben őrtálltam egy elhagyott bokros dombon, melyről a Magas Tátra kiesipkézett sziklás csúcsainak és tarajainak kimagasló láncolatát teljes pompájában magam előtt láttam.

A mint elbámulva esdőltem a sötét hegy-óriást, egy villanás és megszólalt az ágyuk tor-kából bömbölő halál riadója s a szétpattanó bombák szilánkjai sűrű tűz-kigyókat irtak az elsötétült ég kárpitjára, lángokba borítván egy várost, melynek kísértetiesen lobogó fénye bevilágította az egész Magas Tátra hegyláncolatát.

Láttam és hallottam, hogy magas szikla-cúcsok közé rakott ősi fészkekben a *Turulmadár*

özv. Okolicsányi Jánosné, Kolbay Ildy és Löcherer Lili 142 koronát; a ref. templomban: Lengyel Ivánné, Czinke Jolán, Cseh Juliska, Lukács Margit, Marikovszky E/za és Szabó Margit 201 korona 69 fillért; az ág. ev. templomban: dr. Baksay Dezsőné, Fábry Zoltánné, Geduly Gézánné, dr. Institoris Endréné, Krayzell Miklósné, Loysch Ödönné, Tóth Béláné, Istók Boriska, Kármán Katinka, Kerekes Aranka, Kovács Lenke, Mesko Sárika, Tóth Belli és Varga Lenke 155 korona 86 fillért; az izr. templomban pedig: dr. Bleier Leóné, Lévai Izsóné, Witt Sándorné, Braun Böske, Cziner Márta, Galambos Kató, Grosinger Roné, Róth Margit és Vörös Böske 233 korona 40 fillért gyűjtöttek.

De hogy a vidéken is mily melegen karolták fel a katonák-napjának ügyét, legfényesebben mutatja azon megbízható értesülésünk, hogy a rozsnyói járás összes községeiben lévő templomokban eszközölt gyűjtés 951 kor. 77 fillért eredményezett.

Losonczon a polgárság a katonasággal karöltve ünnepelte meg a király nyolczvannegyedik születésnapját. A vásártéren reggel 8 órakor nagy táborig mise volt, melyet Sípeki Balás Lajos rozsnyói megyés püspök tartott fényes segédlettel; az ékesszavu főpap a mise után gyönyörű beszédben méltatta a nap jelentőségét.

Politikai és harctéri hírek.

Lapunk szerkesztősége augusztus hó 20-tól kezdődőleg a következő hivatalos táviratokat kapta a miniszterelnökségi sajtóirodától:

Budapest, aug. 22. Félhivatalosan közlik: A mindnagyobb dimenziókat öltő világháború, az abban első sorban szerepet játszó hatalmakra azt a feladatot hárítja, hogy mindazon védekezési problémák megoldásával foglalkozzanak, melyek egy hosszú háború előre nem látható esélyei között is megadják a meglepetések elleni biztonságnak azt az érzetét, a mely a mi had-

megrebbenté szárnyát s egyetlen szárnycsattanással a szikrázó légűrbe repült s vijjogva kiáltá szertesztét: „*Ébredjetek honfiak!... veszélyben a haza!*”...

S évezredes szárnyainak hatalmas csattogásával néhány pillanat alatt berepülte az egész országot s a magas léghen sikoltozó jajongásával csakhamar fegyverbe állította annak minden népét, egy egységes táborba terelve azokat a magyar haza védelmére.

Egy pillanatra láttam, hogy a világtörténelem legsúlyosabb rohamlépései miként dübörögnek át véráztatta magyar földünkön!... S a jövő napjának áttörő fényénél büszkén és átszellemült lélekkel szemlélttem, hogy mint törtet előre fényes fegyverzetben egy óriás nagy tábor élet-halálra kész vitéz harczosaival, tűzfolyamként követve a hadak élén vezető *Turulmadarat*, a magyarok Istenébe vetett erős hittel mutatván azt az utat, mely a régi dicsőségre és győzedelmes diadalra vezet.

S elbűvölve hallgattam a kurucz tárogatós lelkesítő édes bús nótáját:

Valamikor Turul-madár szállt a léghen...
Valamikor magyar nóta
Volt az úr a völgyön, bércezen...
Valamikor... ha fájt a seb?... Tenni mer ek!...
És ma?... minden régi álmot
Sebet!... melyet a sors vágott, elfőlednek.

Turul-madár!... űs fészkekből szállj fel!... szállj fel!...
A nemzetet mély álmából
Nagy tettek reázd f-!... r zd fel!...
Ne jajongjunk, panaszkodjunk, ... tenni kell ma!...
Mindannyian sorakozzunk
Egy táborba!... „Talpra magyar, hí a haza!”

Villamos áram futott át testemen lelkemen!... melyre boldogságtól könnyes szemmel ébredtem s önkénytelenül így kiáltottam fel: „Istenem! ha a vérszomjas háború veszedelme e hazának mindentéle népét így össze tudta boronálni, vajjon annak szerencsés betegeztével is így egyb-forrva tudunk-e maradni s egyetértő akarattal dolgozni majd édes magyar hazánk felvirágoztatása érdekében?...”

Reméljük a legjobbakat kedves jó Batyiak!
Isten velünk!

Törköly József.

viselésünk alap gondolatának az erélyes offenzívák következetes keresztülviteléhez szükséges, ennél fogva a Duna vonalán régen tervezett és a mozgósítási előintézkedések keretében már elő is készített erődítési munkálatok vétetnek foganatba, amelyek biztosítani fogják a folyó fő átkelési pontjait. Ezek között a két fővárost. A monarchia mindkét államának lakossága, a mely olyan férfias elszántsággal vette fel a küzdelmet, bizonyára helyeselni fogja ezt az elhatározást. Ugyanaz a gondolat érlelte ezt meg, amely 1870-ben a poroszokat Berlin megerősítésére indította. Az a gondolat, hogy nagy célokért küzdő nemzeteknek a szívós védekezésre is készen kell állniok s hogy offenzívánk csak akkor nyugszik biztos alapon, lehet gondtól ment és frissen tetterős, ha készen állunk a sikeres védelemre is. Idáig szól a félhivatalos közlés.

A közönség megnyugtató informált helyen szerzett felvilágosítás alapján megállapíthatjuk, hogy itt tulajdonképpen egy már béke idején készült mozgósítási intézkedések keretében előkészített rendszabálylával van dolgunk és hogy a tervezett erődítési munkálatoknak egyáltalában nincs aktuális jelentősége, hanem a gondos és előrelátó hadvezetőségnek egy olyan intézkedése, melyet a teljes biztonság időpontjában óhajt végrehajtani éppen abból a célból, hogy annak riasztó hatása a polgárságra ne legyen, és hogy a munkálatok kellő alapossággal és nyugodtan legyenek elvégezhetőek. Kiemelendő különösen az a találó példa, hogy 1870-ben a poroszok is megerősítették Berlint, holott bizonyára nem volt semmi okuk tartani a porosz főváros veszélyeztetésétől. A Duna vonalán régen tervezett erődítési munkálatok végrehajtása egy feltétlenül helyeslendő intézkedés, mert ha minden okunk és teljesen szilárd bizodalunk is meg van arra, hogy a háboruból diadalmasan fogunk kikerülni, még a legszilárdabb bizodalom sem mentheti fel a hadvezetőséget kötelessége alól, hogy a védekezés problémájával is foglalkozzék, hogy a lakosságnak meglepetések ellen is teljes biztonságot nyújtson és hogy ehhez képest a legfőbb védekezési problémát, a Duna-vonal fő átkelési pontjait, elsősorban a Monarchia két államának fővárosait biztosítsa.

Lembergől jelentik a „Wiener Allgemeine Zeitung“-nak: Brzglad Lwowski szerint az orosz osztrák határ közelében fekvő Radzihova közelében tegnap nagy összeütközésre került a sor csapataink és orosz gyalogság és lovasság nagyobb osztagja között, az orosz haderő huszárság által támogatott több száz gyalogságból állott, csapataink szuronytámadása hamarosan megriktította az ellenség sorait. Az oroszok a nagy pánikban futásnak eredtek és számos halottat és sebesültet hagytak hátra. Csapataink nagyszerű hősiességet és bátorságot tanúsítottak. Embereink közül egy sem esett el, sebesültek száma is igen csekély.

A „Reichspost“ jelenti az orosz bukovinai határon folyó harcok egyik szemtanúja írja: csapataink szelleme nagyszerű, katonáink határtalan bátorsággal és hősiességgel harcolnak, ennek következménye, hogy az orosz katonák abban a pillanatban, a mikor meglátják csapatainkat, egyenesen pánik-félelem fogja el. — Az orosz Novosietica mellett előnyomulásunk oly heves volt, hogy az ellenség menekülés-szerűen vonult vissza. Csapataink ma már urai a városnak és környékének; minden nap nagy mennyiségű fegyver löszert és élelmiszert zsákmányoltunk és sok ellenséges harcost fogtunk el, akiket Csernovicbe szállítunk. Remélem, ugy végzi a levél, hogy rövidesen Kiewből irhatok.

Legujabb.

Berlin, aug. 22. A nagy vezérkar augusztus 21-iki kelettel a következőket közli: A csapataink által a Metz és Vogesek között megvert francia haderőt ma üldöztük. A francziák előbb rendben vonultak vissza, azután eszeve-zetten menekültek, eddig több mint 10000 francziát elfogtunk és legalább ötven ágyut zsákmányoltunk. Az ellenséges francia haderő több, mint nyolcz hadtest.

Berlini telfogás szerint Brüsszel bevételét a németek által — angol hadsereg partraszállását megghiúsította.

Berlini Wolff-ügynökség jelentése szerint: A Keleti tengeren ellenséges hajó nem látható. A Finn-öböltől délre a Keleti tengeren nincs veszedelem.

„Südslawische Correspondenz“ szerint osztrák-magyar csapatok által megvert szerb csapatok orosz tiszték vezetése alatt állottak.

Bécsbe érkezett hiteles jelentések szerint angol hadseregbe, melyet az alsóház ötszáz ezer főnyi erőben szavazott meg, mindaddig a legnagyobb erőfeszítések dacára is csak kétezer jelentkezték, ezek is nagyjából kereskedelmi utazók, akik háboru folytán állásukat veszítették. Egyetlenegy angol munkás sem jelentkezett katonának.

Berlin augusztus 20. „Strassburg“ nevű kis német czirkáló angol partok közelében két ellenséges tenger alatt járó naszádot támadott és egyiket kevés lövéssel elsüllyesztett. „Stralsund“ nevű német czirkáló északi tengerben több ellenséges torpedózúzóval megütközött és konstatalta, hogy német partok és német tenger teljesen ment az ellenségtől.

Berlin augusztus 20. Kiaocsau kormányzója sürgönyözött német kormányának: Japán ultimátumáról szóló közlést megkaptam és biztosítom, hogy kötelességemet a végsőkig teljesítenem.

Berlin, augusztus 20. Német kormány KIAOCSAU dolgában még nem nyilvánított véleményt és még nem döntött.

Bécs, augusztus 20. Osztrák-Magyar Bank főtanácsa mai POPOVICS kormányzó elnöklésével tartott ülésében kamatlábat 2 százalékkal leszállította.

Berlin, augusztus 20. A Wolff-ügynökség jelenti: a német csapatok TIRLEMONTNÁL egy tábori üteget, egy nehéz üteget és egy zászlót zsákmányoltak. Ötszáz foglyot ejtettek. A német lovasság PERVEZNÉL két ágyut és két gépfegyvert zsákmányolt.

Berlin, augusztus 21. A Wolff-ügynökség éjjeli jelentése. A német csapatok ma bevonultak Brüsszelbe.

Szofia, augusztus 20. A bolgár távirati ügynökség jelenti, Ferdinand király tegnap este kihallgatáson fogadta Talaat bég török nagyvezért és Halil béget a török kamara elnökét.

Bécs, aug. 20. A „Kölnische Zeitung“ értesülése szerint Németország visszautasítja a japán ultimátumot és japánnal semmiféle alkudozásba nem bocsátkozik. Német diplomáciai körökben azt mondják, hogy majd az európai háboru befejezése után fogja Japán érezni mostani lépésének következményeit.

Lemberg, aug. 20. (éjjel). Stojanovból jelentik, hogy ott két kozák szotnya augusztus 14-én átlépte a határt s rövid harc után a osztrák-magyar határőrség lefegyverezte az oroszokat, a fegyverátadás közben egy orosz őrnagy agyonlőtte magát.

Bécs, aug. 21. A Correspondens-Bureau éjjeli jelentése: A külföldi lapoknak az a híresztelése, hogy Belgiumban egy angol hadtest a belga csapatok segítségére áll, mint feltétlenül megbízható helyen megállapítják, teljesen valótlan. Angol csapatok mindaddig nem léptek belga földre.

Budapest, aug. 21. A francia lapok csendesebbek lettek, a párisi sajtó teljesen felhagyott azzal a nevetséges taktikával, hogy nem létező francia győzelmekkel és német vereségekkel áltassa közönségét. A bécsi illetékes körök értesülése szerint a francia hadvezetőség teljesen letett arról, hogy veszteség iránt érdeklődik.

Berlin augusztus 20 (éjjel). Páris utcáit katonaság tartja megszállva, a munkásság forradalmi hangulata egyre növekszik. A francia vezető körök a forradalom kitörésének eshetőségeivel számolva, nagy haderőt kötöttek le a francia fővárosba és annak környékén.

Bukarest augusztus 20. Itt elterjedt hír szerint egy újságíró jól informált helyről azt jelenti lapjának, hogy Oroszország erős csapatokat von össze Besarábiában a Pruth folyó felé. Oroszország tehát Romániának sem mondott igazat, amikor kijelentette, hogy Románia határán nincs hadsereg összpontosítása. A román hadsereg készen áll szembeállni az Oroszország részéről jövő bárminő meglepetéssel.

Bécs augusztus 21. A „Reichspost“ jelenti: Talaat bey tárgyalásai Szofiában eredménnyel jártak, megállapodás történt, hogy Románia és Bulgária együttesen védekezik, ha megtámadják, de a neutralitás abszolút elhagyása nincs bent a megállapodásban. Megállapodás csak a főbb pontokra nézve jött létre, a többi pontra nézve csak akkor állapodnak meg, ha Talaat bey visszatér Romániába.

Berlin, augusztus 21. A nagy vezérkar közli: az összes német törzsekből összetett csapataink a bajor trónörökös vezetése alatt tegnap Metz és a Vogesek között lefolyt csatákban nagy diadalt arattak. A lotharingiával szemben nagy erővel előnyomuló ellenséget visszaverték és súlyos veszteséget okoztak neki. Több ezer foglyot ejtettek és számos ágyut zsákmányoltak. A harc összes részleteit nem lehet jelenteni, mert a harctér sokkal nagyobb, mint a melyen az 1870—71-iki harcok mozogtak. Csapataink lelkesítve az előnyomulástól, üldözik az ellenséget és a harc még ma is folyik.

Bécs, augusztus 21. Latoczki gróf képviselő megjelent lengyel szokolista egyenruhájában a „Reichspost“ szerkesztőségében, hol hirt adott az oroszokkal folytatott határ-csatározásokról. Oroszokat mindenütt számbeli túlsúlyok dacára visszavetették. Radowiste városa előtt 2000 kozákok gyalogsággal és gépfegyverpuskákkal együtt szokolisták által támogatott csapataink nagy veszteségekkel megfutamtottak.

„Reichspost“ jelenti Bukarestből: Románia és Törökország közt megegyezés létesült közös defenziva tárgyában egy nagyhatalom támadásával szemben. — Károly király a német császárnak kéziratot küldött, melynek tartalma a két Hohenzollern uralkodóház közötti barátságot juttatja kifejezésre. Ugyancsak „Reichspost“ szófiai jelentése szerint bolgár kormány tárgyalásai Talaat beyjel teljes megállapodásra vezettek.

Bécs, aug. 21. „Südslawische Correspondenz“ konstantinápolyi jelentése szerint Kaukázusban forradalom Oroszország ellen teljes erővel kitört. Napok óta véres harcok folynak forradalmárok és orosz csapatok között.

Fiuméből jelentik a „Pester Lloyd“-nak: a révkapitányság közhírré teszi, hogy Olaszország messzinai tengerszorosot teljesen elzárta, úgy hogy sem hadi sem kereskedelmi hajók nem járhatnak át rajta. Egyelőre csak a parti hajózás van megengedve Messina, Reggio és Villa san Giovanni között.

Hirek és vegyesek.

Személyi hírek. Csetneki Gyürky Pál főesperes, ki a háborus mozgalmak miatt Abbáziában rekedt, f. hó 19 én napokig tartó viszonagságos út után hazaérkezett.

Dr. Heinrich Béla, a gyermekmenhely igazgató főorvosa mult héten Kassára szolgálatra behivatott mint néptölkelő orvos. — A belügy-miniszter a gyermekmenhely ideiglenes vezetésével Dr. Kármán Aladárt bizta meg.

Tanügyi áthelyezés. A vallás- és közoktatási miniszter Somogyi Arthur nagyrőcei áll. polg. fiúiskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében az orsovai áll. polg. fiúiskolához helyezte át.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja ifj. *Kubinyi Géza* országgyűlési képviselőt vármegyei tb. főjegyzővé nevezte ki.

A pénzügyigazgató védelmi munkában. A helybeli pénzügyi hivatalok valamennyi tisztviselője *Lánczy Kálmán* kir. főigazgató indítványára elhatározta, hogy eddigi egyenkénti adományán kívül mindaddig, míg a háboru tart, fizetésének, személyi- és családi pótlékának *1 százalékát* minden hónapban a háboruba hívott vitézek itthonmaradt, segélyre szoruló hozzátartozóinak fogja adni. A közszereplőknek örvendő kir. pénzügyigazgatónak ezen hazafias tényéhez kommentárt nem fűzünk, hisz aki a legnehezebb napokban a nélkülözök segítségére siet, annak hazafias lelke és jóságos szíve tele van szenvedő embertársai iránti nemes érzelemmel.

Vitéz huszár főhadnagy. Még csak a világháboru elején vagyunk, már is hősköz méltó eseteket olvasunk és hallunk katonáinkról. Tegnap arról érkezett biztos hír városunkba, hogy ifj. *Máriássy László*, a kassai honvédszázad egyik fiatal főhadnagya *Máriássy László* árvaszéki h. elnök fia is átesett a vérkereszt-ségen és most sebével a lebergi kórházban fekszik. Ugy szól a rövid tudósítás, hogy f. hó 15-én a honvédszázadok egy határon álló, ágyukkal és gépfegyverekkel ellátott orosz csapat ellen rohamot intéztek. A rohamban *Máriássy* főhadnagyt vágás és dűfés érte. A vágás bal karján találta, a pika-dűfést pedig a zsebében levő ezüst cigarettatárczája fogta fel. Büszkeséggel közöljük e hírt s gratulálunk a főhadnagynak és boldog hozzátartozóinak.

Berendelés. *Rozsnyay* Károly m. kir. műszaki tanácsos, a miskolci kir. kulturmérnökség vezetője, a miniszteriumba rendeltetett központi szolgálatra, helyére *Ujváry* Dezső kulturmérnök lett megbízva a hivatal vezetésével.

Katonák köszönete. Folyó hó 22-én a hivatalos tábori postai bélyegzővel ellátott lev. lapot kapott szerkesztőségünk, melynek tartalma ez: „Hálás szívvel mondunk köszönetet, a 25-ik gyalogezred 3-ik zászlóaljának katonái azon szíves fogadtatásért, melyben minket Gömörmegye lelkesült, hazafias és nemes népei a harcztérre vonulásunkkor részesíteni sziveskedtek.“ Engler Béla, Molnár Gyula szakaszvezetők, Fullajtár Andor őrsvezető, Széchenyi András, Sásky József tizedesek stb.

Buzgó honleányok. Lapunk mult számában elismeréssel és méltó dicsérettel szoltunk a nemeslelkű urasszonyokról, kik fáradságot nem ismerve, nagy buzgalommal gyűjtöttek a vörös-kereszt egylet és a hadbavonult katonák hátramaradtait javára. A megemlékezés és elismerés azonban csak úgy lesz teljes, ha az urasszonyoknak segédkező szép leányok gárdája előtt is meghajtjuk a hála lobogóját. — A gyűjtésnél közreműködő leányok voltak: Adorján Magda, Biszterszky Aranka, Czinke Böske és Jolán, Emöky Gizi, Heksch Ella, Istók Boriska és Lenke, Kárpáti Vali, Kerekes Aranka, Kolbay Sári és Ildi, Kohut Sári, Kovács Lenke, Krausz Elza, Lukács Margit, Molnár Gizi és Aranka, Róth Lenke, Szakall Böske, Irma, Lenke és Toncsi, Varga Lenke és Zsuffa Rózsika.

Polgári fiu- és leányiskola Poprádon a Magas-Tátra alján. Orvosilag ajánlott hely. — Évi tandíj 40 korona. — Német családoknál olcsó és kifogástalan ellátás kapható. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál: 6—6

Horn József, igazgató.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Kimutatás. A vármegyei közkórház 1913. évi forgalmáról gondosan összeállított kimutatásban számol be dr. *Löcherer* Tamás igazgató-főorvos. Ápoltatott a mult évben 1909 egyén s járólaga 680 beteg részesült 1020 rendelkezésben. Ápolási nap volt 51777, esik egy egyénre átlag 29 ápolási nap. A napi átlaga a betegeknek 141 volt. Gyógyult: 1249 (65,4%), javult: 332 (15,7%), nem gyógyult: 92 (4,7%), meghalt: 111 (5,7%), további ápolás alatt van 125 (6,5%). Nagyobb műtétet 313-at végeztek. Ebből 266 gyógyult, 39 javult, 6 nem gyógyult és 2 meghalt. Illetőségük szerint a betegek 27 helyről valók voltak, legtöbb: 1629 gömörmegyei. A kimutatás végén a zárószámadás adatai közöltetnek. A csinosan kiállított füzet id. *Rábely* M. Fia könyvnyomdájából került ki.

Könyörgő istentisztelet. A rimaszombati ref. egyháztanács elhatározta, hogy a háboru tartama alatt minden szerdán és szombaton d. u. 4 órakor kifejezetten a hadbavonultakért könyörgő istentisztelet fog tartatni.

Meghalt a pápa. Augusztus 20-án a hajnali órákban meghalt a katolikus világ legfőbb papja, aki az első apostoltól: szent Pétertől származtatja Krisztus egyháza fölötti hatalmát. A mostani pápa X. *Pius* nevet viselt, 1903-ban választották őt XIII. Leó utódjává. Családi nevén *Del Sarto* József, velencei patriarka volt. Igen jólelkű, szelid ember hírében állott. Már mint öreg ember került a pápai székbe, és pár év óta többször betegeskedett. Most sem volt valami tulságos nagy baja, pár nap óta híre járt, hogy hörghurut-féle baja van, de ez halálos volt a 79 éves emberre nézve. X. *Pius* pápa halálát valószínűleg siettetette a háborus borzalmak kitörése, a melyeknek izgalmai bevilágítva az ő halálos ágyához, arról győzték meg őt, hogy jórésben neki van igaza, a ki korunk kultúrnépeinek törekvéseit nem tudta megérteni és ime milyen kulturelles borzalmakat fedett a külső máz! Európa legrégebb, erkölcsi hatalommal uralkodó szuverén trónján élete végén a *középeurópai szövetségnek: nekünk adott igazat X. Pius pápa a most megindult általános feljfordulásban.* Méltó, hogy mi is gyászoljuk a rokonszenvével hozzánk húzó főpapi uralkodó halálát. Utódját törvényes szokás szerint a római egyház 70 biboros főpapja választja.

Az egyház köréből. A Hivatalos Lap f. hó 20-iki száma közli, hogy a király a rozsnói székeskáptalanban *Horváth* József idősb mesterkanonoknak az örkanonokságra való tokozatos előléptetését jóváhagyta s az ekként megüresedő utolsó vagy ifjabb mesterkanonokságot *Dittel* István egyházmegyei iroda-igazgató, püspöki főtitkárnak adományozta. A rozsnói püspöki aulának mindkét kinevezett férfia rokonszenves, köztiszteletben álló alakja s mindenfelé, de különösen Rozsnyón nagy népszerűségnek örvendenek s így a kinevezés széles körökben méltán kelt őszinte örömet.

A jolsvai zászlóalj elutazása. Lelkes és szívhez szóló volt f. hó 18-ikán a jolsvai honvédszászlóaljnak bucsúja a hadbavonulás alkalmából. A zászlóaljparancsnokság gyönyörűen megfogalmazott felhívásban hívta meg a város polgárságát a hadba induló zászlóaljtól való elbucuzásra. Az a bensőségteljes és szeretetteljes baráti viszony, mely Jolsva város polgársága és a zászlóalj között mindenkor volt, ez alkalommal is impozánsan nyilvánult meg. A főtérre vonult ki a jelzett napon az egész város közönsége, s a felállított zászlóalj előtt *Habány* József polgármesterhelyettes igazán szép és hatásos beszédet intézett a város nevében a vitéz zászlóaljhoz. Isten áldását kérve reájuk. „Hatalmas Istenünk segítse győzelemre vitéz fegyvereiteket; — ugymond — hősi babérokkal övezve térjete vissza mielőbb családi tűzhelyeitekhez és értetek imádkozó hozzátok tartozók közé! A magyarok Istene legyen veletek! A viszontlátásra! Eljen a haza! Eljen a király! A nagy hatást keltett beszéd után a jolsvai hölgyek által adományozott selyem nemzeti lobogó alatt hazafias dalok éneklése között kelt utra az ezred az orosz határ felé.

A Rimaszombati Takarékpénztár betéteket most is elfogad méltányos kamattal való gyümölcsöztetés végett és a jelenleg elhelyezett tőkékből minden felmondás nélkül teljes visszafizetéseket.

Segélyző bizottság. Putnokon f. hó 9-én megalakult a hadbavonultak családjainak helyi segélyező bizottsága. A bizottság megalakulása után azonnal hozzáfogott a gyűjtéshez s a segélyre szoruló családok összeírásához. A gyűjtés eredménye készpénzben: 5454 K 90 f. természetbeni adakozások értéke 3618 K 90 f.

összesen: 9073 K 80 f.

Valóban dicséretes, szép eredmény!

Megsebesült a villanyserelőnk. Arról értesülünk, hogy *Szatmáry* József villanyserelő, a kit városunkban szorgalmas jó munkájáért mindenki szeret, mint tartalékos műszaki katona a szerbek elleni egyik ütközetben megsebesült, s mostan a budapesti egyik helyőrségi kórházban ápolják. Ugy látszik, hogy a derék hazafi nemcsak békében, de a háboruban is megállta helyét és teljesítette kötelességét.

Ménselőjtezés. A m. kir. földmívelésügyi minisztérium képviselőjében báró *Podmaniczky* Gyula min. tan. s a debreczeni méntelep parancsnoksága képviselőjében *Perczel* Dénes alezredes f. hó 17-én városunkba érkezett s a méntelepen a szokásos selejtezést a bizottság megejtette.

Betegápolási tanfolyam. Jeleztük lapunk mult számában, hogy a Vörös-Kereszt Egylet vezetőségének felkérése folytán városunkban a betegápolási tanfolyam megkezdődött. Az orvosszövetség tagjai: Dr. *Löcherer* Tamás elnök, továbbá dr. *Bleier* Leó, dr. *Kármán* Aladár, dr. *Lichtschein* Adolf, dr. *Lusztig* Sándor és dr. *Fuchs* Izsó a megyeház sorozó termében naponta 5—6-ig a betegápolásra vonatkozó érdekes fejezeteket olvastak fel, s délután 3—4-ig dr. *Löcherer* Tamás közházi igazgató főorvos gyakorlatilag képi a hivatásos ápolónőket; délelőtt pedig a kórházi osztályvezető orvosok oktatták és a sebkötözésekben gyakoroltatták a jelentkező önkéntes és hivatásos ápoló hölgyeket, kik nagy figyelemmel és élénk érdeklődéssel vesznek részt a tanításon s meglepő ügyességgel sajátítják el a betegekkel és különösen a sérültekkel való gyöngéd és helyes bánásmódot, sebkezelést, kötéseket stb. stb.

Vasuti menetrendünk megjavítása. A mozgósításból kifolyólag a feledtiszolci vasuti vonalon életbeléptetett menetrend rendkívüli módon megnehezítette a közönségre nézve az utazást, úgy, hogy órákig kell Feledtiszolcra várni, míg Budapest felé és felől csatlakozást tud nyerni, sőt Miskolcra, illetve Bánrévra városunkba egy nap alatt el sem lehet jutni. Mint értesülünk, agilis polgármesterünk sürgős felterjesztéssel élt a miskolci üzletvezetőséghez, melyben kérte menetrendünk sürgős és a viszonyainknak megfelelő megjavítását, illetőleg új helyi vonatok beállítását úgy, hogy a Feledről Miskolcra, illetve Fülekre induló minden vonathoz csatlakozásunk legyen. Valóban kívánatos volna, hogy ezen nemcsak méltányos, de egyenesen életbevágó fontossággal bíró kérésünket az üzletvezetőség teljesítse.

A Pesti Hírlap millenniumi jutalma. A Pesti Hírlap millenniumi alapjából 28 olyan tanító és tanítónő kapott jutalmat, kik nemzetiségi vidékeken a magyar nyelv tanításában és a hazafiai szellem ápolásában kitűntek. 430 jelentkező közül vármegyénkben *Balázs* Sámuel rimakokovai, *Breznay* Károly betleri és *Klaudinyi* Lajos cserencsényi tanítók kaptak egyenként 100—100 kor. jutalomsdíjat.

Ertesítés. A kassai posta és távirtda igazgatóság közzé teszi, hogy a *hadrakelt sereghez tartozó katonai és polgári egyének részére feladott levelek a rendes forgalomban használt bármely levélborítékban is portómentesen továbbítanak s a borítékon bármiféle portómentességi záradék alkalmazása teljesen felesleges és szükségtelen.*

Tudósító iroda. A kassai posta és távirtdaigazgatóság közli, hogy a magyar szent korona országainak Vörös-Kereszt egylete Budapesten „A Magyar Vörös-Kereszt Tudósító Irodája“ czímen irodát létesít. Az iroda később közhírré teendő napon Budapesten, IV., Váci-utca 38. sz. a. a Tiszti Kaszinó helyiségeiben fogja működését megkezdni. Az iroda célja az, hogy a háboruban megbetegedett és megsebesült katonák tartózkodási helyéről betegségük vagy megsebesülésük minőségéről illetőleg halálukról vagy eltűnésükről a tudakozó közönségnek díjmentesen értesítést adjon. E célra a posta válaszos levelek lapokat bocsát ki, amelyek bármely postahivatalnál és bélyegárúsítóknál kaphatók 5 fillérjével. A levelezőlapok egyik oldalán 5 filléres postabélyeg van, a válaszlap díjmentes. Az érdeklődők levélbeli és távirati uton is tudakozódhatnak s ekkor fel kell említeni az illető katona elő- és utónevét, csapattestét, századát, osztályát, ütegét stb. és rendi fokozatát. Távirati értesítést az iroda csak abban az esetben ad, ha a tudakozó fél 18 szavas távirati válasz, valamint az úrlap 1 korona 10 fillérnyi díját megfizette és kérdése az előbb elmondottaknak megfelelően van feltéve. — A halálozást tartalmazó veszteségi lajstromokat közszemlére fogja kitenni az iroda. A levelezőlapokat a magánipar által előállítani törvényes megtorlás terhe mellett tilos.

Nyugalomban. Szabó Ferencz helybeli kir. adóhivatali főpénztárnok nyugdíjaztatásáért folyamadott.

Iskolai értesítés. A rimaszombati egy. prot. főgimnázium igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1914—15-ik tanévet a rendes időben megnyitja. Igaz ugyan, hogy a rendkívüli idők rendkívüli helyzetet teremtettek az iskolákra nézve is s mindazon városokban, melyek a különböző hadművelési intézkedések körébe esnek: az iskolai épületek katonai czélokra vannak átadva és a tanári karoknak fiatalabb tagjai katonai szolgálatot teljesítenek. — Rimaszombat azonban a szállítási és közlekedési fővonalak körén kívül esvén: ezidőszerint még nem jutott abba a helyzetbe, hogy iskola épületét a hadvezetőség igénybe vehette volna. És reméljük a jobbat, hogy t. i. a Gondviselés segédelmével a mi épületünkre katonáinknak nem is lesz szüksége. De ha mégis, valamikor később ez a helyzet beállana: a tanítás azonnal megszűnik s a tanulók bizonytalan időre hazabocsátatnak. Addig azonban Rimaszombat város és Gömör-megye zsenge kora tanulóifjúsága felhasználhatja az alkalmat arra, hogy egy évet a maga számára megmentse, ha van mód és alkalom arra, hogy megmenthesse.

Értesítjük a t. közönséget arról, hogy a helybeli állami elemi fiu és leányiskolák helyiségeiben a beiratásokat szeptember első öt napján d. e. 8—11, d. u. 2—4 órák között tartjuk meg. Az iskolákban a tanítás 7 én veszi kezdetét. *Türkölly József és Matolcsy Pál* igazgatók.

Halálozások. Szalamonidesz Károlyné, a fürdővendéglő volt bérlőjének felesége f. hó 15 én 74 éves korában városunkban elhunyt. 17-én temették.

Uthy Antal helybeli róm. kath. kántort és családját mély gyász érte, felesége szül. *Györy Terézia* f. hó 20 án hosszas szenvedés után 66 éves korában, boldog házassága 12 ik évében elhunyt. Mélyen sújtott bánatos férjén kívül kiterjedt család gyászolja az elhunytat, kinek temetése f. hó 21 én nagy részvét mellett ment végbe.

Putnokon f. hó 18 án elhunyt *Lengyel Andrásné* szül. Jáger Julianna 51 éves korában, boldog házassága 35 ik évében. Kiterjedt család gyászolja az elhunytat. 20 ikán nagy részvét mellett temették Putnokon.

Nyugtázás.

A magyar szent korona országai Vöröskereszt Egyletének Rimaszombat városi osztályába tagokul beléptek és adományaikkal a nemes czél támogatásához hozzájárultak az alábbiak, kiknek lapunk útján is hálás köszönetet mond a vezetőség:

Alapító tagok: Rimaszombati takarékpénztár 200, Kubinyi Géza és neje 100, Lukács Géza és neje 100, Hámos Aladárné 100, dr. Baksay Dezső és neje 100, Farkas Zoltán és neje 100, Samarjay János és neje 100, Gömör-megyei közművelődési egylet 100, Sütő István 100, Gömör-megyei nép- és iparbank 100, br. Ragályi Balassa Ferencz 100, özv. Harmatzy Béláné 100, Rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank 100, Rimaszombati izr. nőegylet 50, Farkas Matild 50, Basilides Jánosné 50, özv. Stech Kálmánné 50, özv. Dickmann Ignáczné 50, dr. Lichtschein Adolf 50, Hámos Zoltánné 50, dr. Kovács László 50, özv. Adorján Lőrinczné 50, dr. Fernet Gyula 50, Jelinek Bertalan 50, özv. Ujházy Tivadarné 40, Biess Elemér 40, Biess Elemérné 40, Loysch Ödön 40, Percz Samu 40, Czinke Istvánné 40, Grosinger Miksáné 40, dr. Bleyer Leó 40, Szabó Elemér 40, dr. Zatureczky Adolf 40, Boczkó Dánielné 40, Bornemissza Elemér 40, ifj. Kubinyi Géza 40 korona.

20 koronás rendes tagok: Dr. Meskó Miklós, dr. Meskó Miklósné, özv. Mendnyánszky Sándorné, özv. Kubinyi Aladárné, Kubinyi Bertalan, Kubinyi Bertalanné, Kárpáthiné-Kardos Jusztin, Benyo Béláné, Gelb Simonné, Csintalan Jánosné, Széman Endre, özv. Ragályi Gézáné, Máriaassy Lászlóné, Wuffka Ernőné, Cseh Istvánné, Lovass Árpádné, Emőky Adolfné, Horváth Zoltánné, özv. Bernáth Gyuláné, özv. Kovács Józsefné, Moleczer Gyuláné, Baráth Károlyné, Nagy Józsefné, Kulcsár János és neje, Sichert Károly és neje, Jellinek Jakabné, dr. Haas

Andorné, özv. Molnár Józsefné, dr. Institórisz Endréné, Landau Mária, Lokesánszky Endréné, dr. Cziner Miksáné, Singer Rezső, dr. Lusztig Sándorné, dr. Kármán Aladárné, dr. Institórisz Endre, Medveczky Sándor, Ifj. Rábely Miklós, Haas Salamon, özv. Runyay Györgyné, özvegy Káposztás Józsefné, özv. dr. Szabó Samuné, dr. Zehery Istvánné, dr. Zehery István, Baksay József, Baksay István, özv. Szabó Károlyné, Kerekes Dezsőné, dr. Krausz Gyuláné, Kosiner Vilmosné, dr. Csernay Dánielné, László Hugóné, dr. Witt Sándor, dr. Zádor Jenő, Abonyi Pál, Máthé Jenő, Gömörm. Takarékpénztár és Hitelbank, Fábry Zoltánné, Tóth Árpádné, Szabó Elemérné, Fekete Pálné, Ragályi Istvánné, dr. Söldos Béláné, Rimaszombati Polgári Olvasókör, Szelezky Árpádné, Bornemissza László, Gross Jenőné, Marikovszky Gézáné, dr. Ráróssy Gyuláné, Boczkó Dániel, Sipos Béláné, Medveczky Sándorné, Tóth Béláné, Bródy Józsefné, Lefkovits Ferenczné, Weisz Dávidné, Braun Zsigmondné, Széplaky Lajos, Széplaky Lajosné, Jávorszky Józsefné, Hecksch Bertalanné, Miskolczy Lajosné, Simon Mihály, dr. Weinberger Rezső, dr. Weinberger Rezsőné, Bánik György, Rábely Etta, Mitske Gusztáv, br. Luzénszky Hernikné, özv. Kintzig Ferenczné.

Évi két koronás rendes tagok: Kertész Lajosné, Smál Gyula, Smál Gyuláné, Schulhof Pál, Schulhof Pálné, Láng Vilmosné, Györy Lajosné, Szakall Andrásné, dr. Molnár Józsefné, Mispál Istvánné, Eperjessy József, Gaál Emil, Gaál Emilné, dr. Löcherer Tamásné, Róth Lajosné, Mihalik Dezsőné, Fülöp Béláné, Istók Józsefné, Istók Boriska, Istók Lenke, Komáromy Istvánné, Fráter Józsefné, Jaczkó Pál, Loysch Ödönné, Csillag Mórné, Tóth Ernőné, Katona Kálmánné, Einhorn Károlyné, Szöllőssy Julia, özv. Bérczy Kálmánné, özv. Kubinyi Andorné, Rónay Gyuláné, Ludvig Antalné, Lenner Ilonka, Lenner Gyuláné, Kollányi Lászlóné, Beck Jenőné, Singer S. Leoné, Szepessy Pál, Márkus Sándorné, dr. Kármán Aladár, Benedek Gyuláné, Váry Jánosné, Schweitzer Rezső, Krayzell Miklósné, Csillag Mór, özv. Percz Lajosné, Czinke Jolán, Vályi Albertné, Reisz Miksa, Zavadzsky Edéné, Szakall Barnáné, Szakall Böske, Tigermann Adolf, dr. Kovács Lászlóné, Jeskó Sára, Márkus Lászlóné, Mokanszky Endréné, Komlóssy Istvánné, Altstädter Károlyné, Pethő Lajosné, Herman Vilmos, Márkus Aurél, Szakall Vinczéné, Kalocsay Gyuláné, dr. Dorgó Gáborné, Lengyel Erzsébet, Baydik Endréné, Szakall Vincze, dr. Krausz Gyula, Braun Gyuláné, Kiss Aladár, Lóvi Henrikné, Fényes Sándorné, Lusztig Menyhért, dr. Musotter Miklósné, Fábry Zoltán, Szakall Irma, Szakall Ilona, Vozáry Samuné, Cseh István, Szakall Lenke, Máriaassy Irén, Jakab Jánosné, dr. Vallentinyi Dezsőné, Tóth Mihályné, Mészáros Istvánné, Andrásiné Emma, Kalas Margit, Andrásiné Lászlóné, Varga Lenke, Somosy Lipótné, Fülep Benjamin, Lehoczky Mártonné, Sz. Kemény Erzsébet, Lengyel Györgyné, özv. Okolicsányi Jánosné, özv. Török Jánosné, Lengyel György, özv. Stelkovich Istvánné, özv. Kres Józsefné, Lengyel Ivánné, Tóth Béla, Czéner Pálné, Czipceziár Julia, Karhut Andrásné, Holländer Lajosné, Percz Béláné, Kohn Adolfné, Blau Vilmosné, Kolbay Sándorné, Kolbay Sárika, Kolbay Sándor, Dickmann Árminné, Róth Margit, Saxinger Ottóné, Veress Ignác, Lója Jenő, Geduly Géza, Geduly Gézáné, Deutsch Gézáné, dr. Marikovszky Istvánné, Lévai Izsóné, Szabó Lajosné, özv. Angyal Adolfné, Angyal Ilona, Soós Gyula, Steiner Károlyné, Horváth Gyula, Péter Jakab, Garai Arnold, Stanga János, Barcsi János, Koreny Pálné, Homola Andorné, Kohn Albertné, Kárpáti Dezsőné, Kovács Albertné, Róna Sándor, Matolcsy Pál, dr. Gyikó Ferencz.

Évi egy koronás rendkívüli tag: Alexy Emma, Teitelbaum N. né, Blumenthal Armin, özv. Báthory Istvánné, Weisz Manó, Angyal László, Gergely Antal, Nagy Józsefné, Judovicsné, Gál Jánosné, Dósa József, Zámbo Ferencz, id. Szalontay Sámuel, Reizinger Istvánné, Kandler Betty, Szlatinszki Endréné, Koós Miklósné, Remenyik Gusztávné, Dombi Jánosné, Kresnye István, Valaszka Rózsá, Hosszuréti József, Matéidesz Pálné, Jávorszky Lászlóné, Seres Istvánné, ifj. Rövid Andrásné, Winter József, Földi Jánosné, Kamarás Andrásné, Járosi Pálné, Karhut Pálné, Imreh Sándorné, Szilágyi Andrásné, Krausz Dezsőné.

Adományok.

80 koronás: Gömör-megyei takarékpénztár és hitelbank.

50 koronás: Bánhidly Istvánné, Brindzey Arthurné, Lengyel Pál.

25 koronás: Katholikus olvasókör, Braun Jenőné.

20 koronás: Dapsy József és neje, özv. Ujházy Tivadarné, Hámos Aladárné, Egy valaki.

10 koronás: Blau Vilmosné, Nagy Zoltán és neje, Fogyasztási szövetkezet, Gregor Károlyné, Princz Bertalan, Krick nővérek, dr. Bodnár Géza, Jurasko Jakab, dr. Türkölly Józsefné, Máriaassy István, Todorovics János, Bornemissza Elemér, Fűredi Pál, Matolcsy Pálné, Gémes Béláné, id. Rábely Miklós, Zachar Gusztáv, özv. Mészáros Kálmánné, Szakall Vinczéné, özv. Tóth Józsefné, Szakall Vincze, dr. Mészáros István, Grosinger Miksa, Gazdasági egyesület, özv. Runyay Györgyné, Kern Adolfné, Szabó József, Bodor István, Bábás József és neje, özv. Végh Mihályné, Soós Irén, Kohn József, Madarász Pálné, özv. Lánczy Józsefné, Kollányi László és neje, Csapó József, dr. Mesko Miklós, Kubinyi Bertalan, özv. Kubinyi Sándorné, özv. Gálóczy Józsefné, Okolicsányi Etelka, dr. Szabó Károly, Kohn Albertné.

8 koronás: Komáromy Istvánné, Szepessy Pál.

6 koronás: Szivák Pálné.

5 koronás: Gelb Simonné, dr. Stern Jakabné, dr. Kolbenheyer Zoltán, Szentmiklóssy László, Gede Istvánné, dr. Gyikó Ferencz, Zsuffa Kálmánné, Müller Vilmos, Pitta Lipótné, Dickman László, dr. Musotter Miklósné, Koncz Károlyné, Kun Aladár, Ádám Henrikné, Kozma Árminné, Braun Sándorné, Hajdu Gézáné, Kalocsay Gyuláné, Komáromy Géza, Fischer Bertalan, Derkas János, Rábely Károlyné, Szabó József m., Kondor Lipótné, Kandra Istvánné, Benyo László és neje, Vietórisz Gyuláné, Török nővérek, dr. Klimó Jenőné, özv. Szöllőssy Istvánné, Zavadzsky Ede, Györy Lajosné, Smál Gyula, Smál Gyuláné, Szügyi Zsigmond, Kandra János, Jakovecz Alajosné, Fábrián Béláné, özv. Lakatos Istvánné, Dravnovszky Lipót, Steiner Félix, dr. Sigmund Józsefné, Kohut Lajosné, Schulhof Pálné, S. I., Erzsike, id. Badinyi Gyula, özv. Eszényi Gyuláné, Reinitz Zsigmondné, Brindzey Kata, Brindzey György, Gyenes Ernő, Kukláné, Deme Bertalanné.

4 koronás: Özv. Benko Jánosné, Krayzell Miklósné, Maczkó Jánosné, Barta István, Deutsch Hermanné, Tomasik Antal.

3 koronás: Györy Erzsé, Tomcsányi József, Lőrinczy Györgyné, N. N., Hilovics Lipót, Humai Sándorné, özv. Terray Istvánné, Lakatos Anna, Micsinszki Jutka, özv. Csider Antalné, Máriaassy Irén, Kosko Lajos, Kovács M., özv. Molnár Miklósné.

2 koronás: Dickmann Árminné, Veres Ignác, Márkusné, Deutsch gyógytára, Tomcsányi István, Básthy Dezsőné, Izsépy Béla, Liszkay Jánosné, Beliczky Viktorné, dr. F. J., Institóris Endréné, Fehér Istvánné, Kalla Mihályné, dr. Wallentinyi Dezsőné, Gaskó nővérek, Spitzsteinné, N. N., Kovács Gáborné, Urszinyiné, Molnár Bálintné, Bucz József, özv. Soós Ferenczné, Gedeon Tihamér, özv. Fodor Gyuláné, Czibur Elekné, Soós Gyuláné, özv. Balthazár Jánosné, Drucker Herman, Necsiszták Jánosné, Volkó Viktorné, Langhoffer Viktor, Szászi Kovács Géza, Reisz Miksa, Dániel Ferencz, Hozelicz Salamon, Szabó Istvánné, N. N., dr. Bródy Miksa, Lusztig M. né, Lojkóné, Macsánszky, Szomolnokya Julia, Gránát Dezső, Kóbor Arnoldné, Nagy Sámuel, Széchyné, Schweitzer Rezső, özv. Komjáthy Istvánné, özv. Fodor Józsefné, Hallgas János, özv. Korányiné, Bodon Mária, Lévay Istvánné, Varga Istvánné, Bodon Lajos, Skorka Juliska, id. Káposztás László, özv. B. Tóth Józsefné, Leicht Árminné, Oláh Gyuláné, Básthy Bertalanné, Fülöp Béláné, Türkölly József, Haas Béláné, Ibos János, Nyomárkay Béláné, Mázik Anna, Lendvay Pál, Fodor Jenőné, Schloss Lajosné, Seidner Márkusné, Kovács István, Moysch Antal.

1 kor. 40 filléres: Somogyi N.

1 kor. 20 filléres: Fuchs Sándorné.

1 koronás: Császár Pál, ifj. Biszterszky Lajos, Friedmanné, Vályi János, Józsa A. né, Galambos Kató, Pálkovács Istvánné, Kéval Ignác, Mézes János, Katona Irma, Fráter Mórné, Klein Mórné, Korent Vilmos, Majorossy Rezső, Csizi

Pál, Székelyné, Farkas Lajosné, öz. Hlozekné, Haluska József, Lőcsösné, Cseh István, Lőrinczi Jánosné, Nagy Sámuelné, Fülöp Józsefné, N. N., dr. N. N., öz. Császár Mihályné, Winter Szeréna, Lefkovic Róth, id. Lokesánszky Lajosné, Korent Vilma, Hullainé, Vajda Istvánné, Palm Nándor, Faska Józsefné, öz. Antal Györgyné, Török Miklós, Tóth László, Molnár János, Hiznyan Bálintné, id. Loffai Lajos, Mérész János, Fényes Sándorné, Dorka Márton, Brantné, Karusz János, Wirtschafterné, Sulik Andorné, Kohn Adolfné, Kóys Anna, Berács Mihály, Braun Gábor, Lecső Péterné, Soós Lajos, Bizterszky Lajosné, Rimeg Aladár, Gergely Józsefné, Lengyel Sámuelné, Neuman Mór, Seidner Bernátné, Teleki József, Neményi Ármin, Nyerges János, N. N., Valaszka, Török Ferencné, öz. Faltányi Andrásné, id. B. Tóth Józsefné, Lukovics Gizella, Klein Salamon, Almásyné, Lusztig Lajosné, Róth Zsuzsanna, Braun Zsigmond, Perjéssy Piroska, Rakottay Dániel, Szalontay Julia, Nagy Mihály és neje, dr. N. N., Langhoffer Gizella, Hrevol Jánosné, Szőke Kálmáné, Siroki Gergely, Durda János, Institórisz Bandika, Institórisz Sanyika, Institórisz Katinka, Wizinganger Mária, Stempel Juliska, Szende N., Csillag Mórné, Tomay Alajosné, Varga István, Kovács Gyuláné, Lecső Ferenc, Krajcsák Jánosné, Kathona Zsigmondné, Makovics Lajosné, Viczián János, Kathonáné, Tibély Zsigmondné, Rábely Béláné, Majomi József, Turóczy János, Miskolczy Mihályné, öz. Krémer Istvánné, László Jánosné, Majoros Andrásné, Takács László, id. Csizi Kálmán, id. Csapó János, Viczián Antalné, Lengyel Lajosné, Mészáros Lajos, Cseh Jánosné, Tóth Vilmos, öz. Wall Józsefné, Stolcz Zsigáné, Halász Józsefné, öz. Rozinai Györgyné, Králik Sámuel, Gelleyné, öz. Hollósy Józsefné, Koreny Józsefné, Zachar Endréné, Kriston Kálmáné, Pál András, Jurecska János, Stróber Mária, Csikos András, Bukó Erzsébet, Tóth Gusztáv, Pásztori Jenő, Szűszman N., Imreh, Letső Andorné, Dorka Lászlóné.

90 filléres: öz. Schlosserné.

80 filléres: Misák Mihályné, Zankinus Mihályné, Póczos István.

70 filléres: Bárdos Istvánné.

64 filléres: Mihály Pista.

60 filléres: öz. Breznay Józsefné, Pavella Habán Pálné, Hiznyanné, N. N., Valach János, Tóth Józsefné, Oswald N., Maros Károly, Kovács Istvánné, Králik János, Bendics Jenő.

50 filléres: Csák Sándor, Valaszka, Valaszka András, N. N., Lovass Aladár, Vaskó Károly, öz. Fejes Jánosné, Bandzi Gyuláné, Schindler Mária, Makuvinyiné, Csernok Giza, Kellner N., Teleki Frigyes, Viczián Gyuláné, Pecsők Andrásné, Tóth Gyuláné, Molnár Alajosné, Hajdusik, Ruprichné, öz. Benyó Károlyné, Kerekes József, Kovács József, Nagy Jenő, Benyó Anna, Szarvas Gizella, N. N.

40 filléres: Győri Jánosné, Gloser Józsefné, Teslák Györgyné, Szepesi András, Andrik János, Jankovich András, Béki József, Galár Imréné, öz. Szmeeska Andrásné, Lehoczky András, Pál Miklós, Szőlősi János, id. Kamarás Pálné, Habán András, Molnár Józsefné, Szunnyai Pálné, Kiszely András, Winter, Fejes Jánosné, öz. Molnár Józsefné, Balázs József, Plauka Julia, Kocsis Istvánné, id. Szalontai Sámuel, Schindler Mária, Király Sándor, Vizák Gy.-né, Baranyayné, N. N., Brüner Emanuel, K. J., Csank István, Runyay Ferencné, Misurák György, Hubay Jánosné, Tóth Jánosné, Kamarási János, Hováth György, Karos Mária, Zvara Mária.

30 filléres: Gecse Józsefné, Rövid Andrásné, Simon Jánosné, Nagy Józsefné, Széplaki József, N. N., Reinitz, N. N., N. N., Réthy András, Király Istvánné, Mihály István.

24 filléres: Barczy Andrásné.

20 filléres: Pásztor Andrásné, Bán Lászlóné, Sulik Andrásné, Vilim Andrásné, Hanko Andrásné, ifj. Mihály Andrásné, Habán Andrásné, Karhut Andrásné, Matécska Andrásné, Oláh Mártonné, Péntek Lászlóné, Kiszely Mihály, Balog György, Szunyay Jánosné, Valaszka György, Czókoly Mihály, Kamarás József, Breddár Jánosné, N. N., N. N., N. N., Szatmáriné, Bombik György, Borsos Györgyné, Karhut Pálné, Zsiros Ferencné, Vályi Istvánné, Málik Jánosné, N. N., N. N., N. N., Dusek Károlyné,

Fodor Ferencné, Kovács Pálné, Bódi Istvánné, Bódi János, Szabó Józsi, N. N., Grámerné, Csépe J., Novák Jánosné, Szabó János, Czákó Istvánné, Molnár N., Szlaesik Jánosné, Orsoláné, Simon János, Bartók Mártonné.

18 filléres: Salczér Mórné, N. N.

16 filléres: Pergyik Jánosné, Demeter M.

12 filléres: Andrik Györgyné.

10 filléres: Flentiszné, Radócz Mihály, Kurcsik Márton, id. Mihály Andrásné, Révay Béláné, Pisák Andrásné, Kovács Antalné, Király Mihályné, Novák Jánosné, öz. Mayer Lajosné, N. N., N. N., N. N., Bódi Istvánné, Főző Sándorné, Bárdos I., öz. Schwartzné, Sipos Lászlóné.

6 filléres: Nagy Lajosné.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. A háborus idők miatt több tárcza és efféle kevésbé aktuális dolog későbbi időre marad most. Munkatársainkat kérjük, hogy legyenek türellemmel s a miről lehet értesítsenek bennünket idejében és lehetőleg röviden.

300 darab vágni való birka

eladó kisebb csapatokban is **Hegyessy Sándornénál Csoltón**, up.: Gömörpanyit. Megtekinthető Gömörhosszúszón.

Cséplésre

ajánlok 10 lóerős benzínmotorral, „Hoffherr” féle cséplővel és kazalozóval. — Cséplőgépet, mely a legújabb rendszerű és osztályozó hengerrel, 1000 milliméter dobszélességgel bir és gőzgép által is hajtható, a kazalozót szalmahordóval együtt bérbé is oda adom. — **CZIM:** e lap kiadóhivatalában Tompa-utca 10. sz.

Hirdetmény.

7164. P. 1914. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **a rimaszombat-poltári helyiérdekű vasutnak** Osgyán község határában fekvő, Lusztig Farkas, Ifj. Tóth György Simon, ifj. Dorók István Fazekas és Dorók Mihály Fazekasnak az osgyáni 178. sztkben 1353/b. hrszám alatt felvett, neveikre jegyzett és kisajátítási összeírásban megjelölt birtokrészelekből 146 négyszögöl területre nézve a kártalanítási eljárás megkezdési határidejéül **1914. évi szeptember hó 16-ik napjának** délutáni 2 óráját tűzi ki **Osgyán község házához** s onnan a helyszínére, amikor és hova az összes érdekelteket oly figyelmeztetéssel idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti érdemleges határozat meghozatalát nem fogja gátolni.

Rimaszombati kir. törvényszék, 1914. évi augusztus hó 13 án.

Cseh István, s. k. t. elnök.

1—3 **Kún Aladár**, s. k. előadó.

Kiadó lakás és bolt.

Az **Andrássy-ut 1-ső számú** házban egy szép három szobás lakás, **azonnal** bérbé vehető, **egy bolthelyiség** pedig azonnal. — Ertekezhetni bármikor lehet ugyanott az emeleten lakó

Andrási László fényképésszel.

Árlejtési hirdetmény.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium tápintézete árlejtést hirdet a jövő 1914—1915-iki iskolai évben szükséges **kenyér, marhahus, sertéshus, zsír, szalonna és liszt** szállításra.

Fölhívja az érdekelteket, hogy **aug. hó 27-én** (csütörtökön) **déli 12 óráig** zárt írásbeli ajánlataikat alulírott tápintézeti gondnoknál nyujtsák be a szokásos bánatpénz vagy értékpapír melléklésével.

(Kenyérré 210 kor., marhahusra 270 kor., sertéshusra 50 kor., zsír és szalonnára 100 kor., lisztre 70 kor. **banatpénz vagy megfelelő értékpapír.**)

Az ajánlatok tehetők egész iskolai évre vagy a háborus időt tekintve, egyelőre néhány hónapi időtartamra is.

A zárt írásbeli ajánlatok közül az erre kiküldött bizottság szabadon választ.

Rimaszombat, 1914. aug. 20-án.

Horváth Zoltán,
főgimn. tápintézeti gondnok.

Kiadó az Erzsébet-téren

egy emeleti utcza lakás mellék-helyiségeivel, **mely most lett teljesen rendbehozva**; vízvezeték, fürdőszoba, villany világítás, új festés stb. vel, továbbá a **Szűzjártó-utczára nyíló** 3 szobából álló lakás szintén azonnal kiadó.

Bármikor megtekinthető.

Bővebb felvilágosítást nyujt: **KOHN ADOLF** tulajdonos **Erzsébet-tér 16.**

16—

Árverési hirdetmény kivonat.

2273—1914. tkv. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Putnoki Hotelbank végrehajtónak Bálint János végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2220 korona tökekövetelés és járulékai behajtása végett a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Osgyán községében fekvő s az osgyáni 137. sztkben A:1., 2—17. sor, 222, 293, 403, 442, 545, 593, 657, 723, 794, 865, 931, 997, 1068, 1170, 1241, 1273. hrszám alatt foglalt ingatlan B. 1, 18. alatt Bálint János nevében álló jutalékára (az egésznek egy nyolczad része) 499 korona;

az osgyáni 226. sztkben A. 1. sor, 158 hrszám alatt felvett ház, udvar és kertnek B. 3, 15, 18. alatt Bálint János nevében álló jutalékára (az egésznek $\frac{1}{24}$ ed része) 632 korona kikiáltási ár mellett elrendelte.

Az árverést **1914. évi szeptember hó 3-ik napján** délelőtt 10 órakor Osgyán községében a községi bíró házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, a ki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Rimaszombat, 1914. évi június hó 16-án.

Mészáros, s. k. kir. törvénzi bíró.